

Mette Frederiksens tale ved Folketingets åbning

Taler

Mette Frederiksen
Statsminister

Dato

5. oktober 2021

Sted

Folketinget, Christiansborg

Forestil jer en fremtid i Danmark, hvor luften er helt ren.

Følelsen af at trække vejret dybt og trygt.

Byer med grønne arealer. Haver på tagene. Slynngplanter op ad facaderne.

Elbiler, som er til at betale. Og hvor familien kan køre på ferie uden bøvl med at lade op.

Forestil jer også, at turen i elbilen går gennem et landskab med mere natur, dyreliv og planteliv.

Sortspætter. Vilde orkideer og forglemmigej. Højmoser og heder. Det kribler og krabler og blomstrer og gror.

Hjemme i familierne. Rundt om middagsbordet. Spiser vi mere grønt, mere lokalt og efter årstiderne.

Og dansk landbrug er verdens mest bæredygtige. Med de nyeste teknologier, mere plantebaseret produktion og mere økologi.

De varer, vi henter fra resten af verden, bliver transporteret på skibe, der ikke sejler på olie, men på grønne brændstoffer.

Vores industri får energi fra de danske energiøer og biogas fra landbruget.

Og endnu flere i Danmark arbejder med at producere grønne løsninger til hele verden.

Lyder det vildt?

Måske lidt.

Men vi er i gang.

Her vil jeg bringe et citat:

”Klimapolitik må ikke kun blive til frygtens politik.”

Hvem sagde det?

Det gjorde fru Mai Villadsen på regeringens konference i Fredericia om fremtidens Danmark.

Det er jo rigtigt. Vi skal ikke lade frygten lede os – men håbet.

Vores fremtid skal være grøn. Og luften ren.

Vel vil det koste kræfter, beslutninger, investeringer. Nye vaner.

Og mod.

Men alternativet – at lade klimakrisen løbe løbsk – det er ikke en mulighed.

Menneskeskabte klimaforandringer påvirker allerede i dag hele verden. Oversvømmelser. Tørke. Tropiske storme.

Det er ikke en mulighed bare at fortsætte. Vi er i færd med at ødelægge vores egen jord.

Vi mennesker er nødt til at se os selv som en del af naturen. Dyrene og planterne, luften og vandet – er ikke noget uden for os selv. Men en del af vores egen eksistens.

Klimakrisen er så voldsom, at selv når vi udfaser gas og olieproduktion. Bygger verdens første energiøer. Genanvender mere affald. Omstiller vejtransporten.

Gør landbruget mere bæredygtigt. Indfører en ensartet CO2-afgift. Forsker for milliarder. Udbreder de nye teknologier.

Og sætter et ambitiøst mål for at nedbringe landbrugets udledninger. Forpligter os til, at dansk landbrug skal være et grønt udstillingsvindue for resten af verden. Tak til alle ni partier bag den meget brede og visionære aftale.

Selv når vi gør alt det. Her i Danmark.

Så er det ikke nok. Danmark har et af verdens mest ambitiøse klimamål. På bare to år er vi nået næsten halvdelen af vejen. Men med FN's seneste rapport står det brutalt klart. Vi skal gøre endnu mere.

Konkret handling allerede i år. Til næste år. Året efter.

Vi vil forene høje grønne ambitioner med gode arbejdspladser. Og med hensynet til dem, der har mindst.

Dét er den danske strategi: En ambitiøs, grøn omstilling. Båret af en bred folkelig opbakning.

Hvor vi også træffer de rigtige beslutninger ude i verden.

Danmark er et grønt foregangsland. Vi skal påvirke de lande, som udleder mest.

Det er vores mulighed. Og vores forpligtelse.

Vi står over for et vigtigt efterår i international klimapolitik.

Derfor fører Danmark et aktivt klimadiplomati.

Nu gælder det COP26 i Glasgow i Storbritannien.

Det globale ambitionsniveau skal op.

Danmark har sagt stop for olie- og gasudvinding i 2050. De andre lande skal også gøre sig fri af både kul, olie og gas.

Jeg er stolt over alt det, Danmark og danske virksomheder allerede gør internationalt.

Konkrete tekniske løsninger. Stærke grønne partnerskaber.

Det gælder Sydkorea – en af verdens hurtigst voksende økonomier.

Og tænk, da Indien, et land med mere end 1,3 milliarder indbyggere, besluttede at sætte skub i den grønne omstilling. Hvilket land – ud af alle verdens lande – valgte de så at indgå et grønt, strategisk partnerskab med?

De valgte Danmark.

Om få dage rejser jeg til Indien for at mødes med premierminister Modi. Danmark har løsningerne. Indien har skalaen.

Det er vigtigt for klimaet. For dansk erhvervsliv. For vores økonomi.

Og i et større perspektiv for den geopolitiske balance. Vi har på kort tid styrket vores forhold til verdens største demokrati.

Danmark har en lang og stolt tradition for at tage ansvar i verden. Det er vi fortsat fuldt ud dedikeret til.

Først og fremmest i EU.

Vi skal have hele Europa ud af krisen. Ved at investere i grøn omstilling, nye arbejdspladser, digitalisering.

Mere end halvdelen af midlerne i EU's genopretningsfond er målrettet det grønne og det digitale. Det peger fremad. Og det giver et godt fundament for at bygge et både bedre og stærkere Europa, end det vi kom fra.

Danmark er et lille land med mange muligheder – og et stort ansvar.

* * *

Klimaforandringerne er meget tydelige i Arktis.

Nye farer. En ny virkelighed. Nye muligheder. Også sikkerhedspolitisk.

Ruslands adfærd i Arktis er blevet mere markant. Og vi skal holde øje med Kinas interesser i området.

Derfor er jeg glad for, at vi nu også ser et større og stærkere engagement fra USA – Europas vigtigste allierede.

Danmark arbejder sammen med Grønland og Færøerne ud fra en fælles målsætning om lavspænding. Samtidig skal vi beskytte os selv.

For eksempel mod cyberspionage. Det kræver årvågenhed. Og opbygning af kapacitet. Jeg er glad for, at vores tre lande har aftalt at oprette et permanent fælles dansk-færøsk-grønlandsk kontaktudvalg på regeringsniveau.

Vi vil være i tæt dialog om udenrigspolitik. Sikkerhedspolitik. Og forsvarspolitik.

Grønland og Færøerne får en mere fremtrædende rolle i Arktisk Råd. Det finder jeg helt naturligt.

I sidste uge og i denne uge har jeg haft opfølgende drøftelser med lagmanden og med formanden for Naalakkersuisut. Vi har netop skrevet under på kommissoriet for arbejdet.

I er begge to til stede her i Folketinget i dag. Jeg vil derfor benytte lejligheden til at sige tak for et godt og konstruktivt samarbejde.

Og jeg vil takke for det gode samarbejde med de nordatlantiske medlemmer her i Folketinget. Det sætter regeringen stor pris på.

* * *

Overalt i Danmark mødes vi igen på kryds og tværs. Der gives hånd. Og uddeles kram. Hverdagen er tilbage. Med saft og kraft. Energi og glæde.

Hvor det klæder os.

Vi kom overbevisende og godt gennem krisen.

Udlændinge på besøg i Danmark sender forbløffede beretninger hjem.

Ingen mundbind. Ingen restriktioner. Derimod fester. Koncerter. Konferencer.

I takt med at flere bliver vaccineret, både herhjemme og i udlandet. Og selvfølgelig inden for de danske rejseregler. Så kan vi nu sige det højt til både turister og forretningsrejsende:

Kom til Danmark, hvis I vil mærke hverdagen igen.

Danmark er klar til fremtiden.

Arbejdsløsheden er lavere end før krisen. Produktionen er højere end før krisen.

Beskæftigelsen slår alle rekorder.

Væksten forventes at blive den højeste i 15 år.

Ikke 5 år. Ikke 10 år. Men 15 år.

Jeg er glad for, at regeringen og et flertal her i Folketinget stod fast.

For mens der undervejs var diskussioner. Og uenighed. Så er det nu hævet over enhver tvivl. Det var ansvarligt at låne. Det var ansvarligt at investere os gennem krisen.

Det var rigtigt at føre en ekspansiv og aktiv krisepolitik.

Jeg vil gerne sige til erhvervslivet og til fagbevægelsen: I har bekræftet, at I er en stærk og ansvarlig del af det danske samfund.

Danmark bygger på solide og veldrevne virksomheder.

Vi skal tage fat på de problemer, I har lige nu med at få de medarbejdere, I har brug for.

Regeringen, arbejdsmarkedets parter og KL er i fuld gang med forhandlinger om en trepartsaftale, der handler om netop det.

Mangel på arbejdskraft må ikke bremse os.

Derfor skal flere danskere i arbejde. Kun sådan bliver vi dygtigere, grønnere og rigere.

Det siges, at man aldrig må lade en god krise gå til spilde. Jeg har nu altid haft det lidt anstrengt med den talemåde.

For vi har jo set før, hvordan den politiske krisehåndtering efterlod en regning hos dem, der havde sværest ved at betale den.

Større ulighed. I en tid med høj arbejdsløshed. Urimelige reformer.

Sådan er det ikke den her gang.

Vi skal stadig være opmærksomme på coronaens konsekvenser. Ensomhed. Tabt læring. Et kulturliv, som fortsat nogle steder har det svært.

Men Danmark står solidt. Og nu må vi ikke lade en potentiel højkonjunktur gå til spilde.

Jeg er overbevist om, at vi mere bredt i vores samfund må tage nogle helt grundlæggende samtaler om, hvor vi vil hen. Om hvordan vi får løst de store problemer, der alt for længe har været uløste.

Det gælder de alt for mange, som ikke har et arbejde. Aldrig rigtigt fik fodfæste. Står uden for fællesskabet.

Det har været forkert i årtier. Endnu mere nu, hvor vi vitterlig har brug for alle. I sidste måned præsenterede regeringen udspillet – ”Danmark kan mere 1”.

En reform, som er både økonomisk ansvarlig og social retfærdig. Som først og fremmest skal få flere danskere i arbejde.

Alt for mange, især kvinder med ikke-vestlig baggrund, går derhjemme på passiv forsørgelse.

Derfor vil vi indføre en ny 37-timers arbejdslogik, hvor man har pligt til at bidrage, til at gøre nytte, hvis man modtager ydelse fra det offentlige.

Når vi skal løse vores samfunds største udfordringer, så er det ikke gjort med én reform. Vi er kun lige gået i gang.

Danmark kan mere.

Regeringen har fremlagt ti fremskridt for de næste ti år.

De ti fremskridt vil kræve et langt sejt træk og en vedholdenhed. Vi vil fremlægge nye reformudspil i det kommende år.

I dag vil jeg fokusere på tre udfordringer.

For det første Danmarks ansvar for den grønne omstilling, som jeg indledte min tale med.

For det andet uddannelserne. Dem kommer jeg til lige om lidt.

Og for det tredje sammenhængen i vores land. Nødvendigheden af at bremse centraliseringen. Styrke nærheden. Gøre de store byer endnu bedre at leve i.

* * *

For nylig besøgte jeg virksomheden Polytech i Bramming. De producerer beskyttelse til vindmøllevinger.

Og det gør Polytech så godt, at – hold nu fast – næsten seks ud af ti af alle verdens vindmøller fra Shanghai til Californien bærer deres produkt.

Der er fremgang. Der bliver ansat nye folk.

Hvis de ellers er til at få. Det kan knibe.

Og det førte den dag i Bramming til en god snak om, hvorfor mange unge går i gymnasiet, og for få vælger erhvervsskolen.

Direktør Mads Kirkegaard er selv håndværker. Han tager ud på skoler og fortæller, hvor vigtigt det er at vælge en faglig uddannelse.

Men i virkeligheden skal vi have fat i forældrene, sagde han. For det er dem, der ligger under for, at gymnasiet er finere. Og det smitter af på de unge.

Det leder mig over i det andet store tema, jeg vil tale om i dag:

Uddannelser.

Danskernes rejse gennem uddannelsessystemet er en kæmpe succes.

Danmark er fattigt på råstoffer. Vi lever af at være dygtige.

Men spørgsmålet er, om vi uddanner for meget til fortiden og for lidt til fremtiden?

Når vi skal navigere i en ny tid med robotter, kunstig intelligens, digital revolution, globalt udsyn, grøn omstilling og samtidig har behov for nærvær og fællesskab – hvilke krav stiller det så til vores uddannelser?

Den debat vil jeg gerne invitere til.

Vi har brug for dygtige forskere. Grønne teknologier. Ny medicin og vacciner. Viden om vores historie og kultur.

Viden er fremskridt.

Og det er et stort skridt frem, at tusindvis af unge i dag læser på universitetet. Engang lukket land for de fleste. I dag en åben vej for mange.

Men det betyder også, at hvor uddannelserne før var for de få, der typisk skulle undervise eller forske – så skal flere højtuddannede i dag arbejde i private virksomheder.

Hvordan uddanner vi til et arbejdsmarked om ti eller tyve år?

Mange af de små og mellemstore virksomheder er ikke vant til at ansætte akademikere. Og akademikerne er ikke vant til at arbejde dér. Det stiller krav til alle. Og kræver nytænkning.

Det gælder også folkeskolen. Næsten hver sjette elev forlader skolen uden at kunne læse, skrive og regne.

Tusindvis af søde, kloge, dejlige børn og unge. Hvert år. Som ikke får det fundament, de har brug for.

Jeg fik fortalt følgende historie af en lettet far til en dreng i en af folkeskolens ældste klasser.

Efter en dybt bekymrende melding om, hvordan det gik i skolen, fik faren arrangeret, at sønnen kom ud på en virksomhed en dag om ugen.

Den dreng, som var mere end svær at få i skole, sprang glad på bussen klokken seks om morgenen for at komme på arbejde.

Arbejdstøj og fællesskab gav ham en identitet. Den nye energi smittede af på lektierne. Nu kunne han se, hvad de skulle bruges til.

Og historien er endnu bedre end det. Firmaet tilbød drengen en læreplads.

En ren solstrålehistorie. Eller hvad? Farens pointe til mig var sådan set en anden. Nemlig, at det aldrig må bero på et forældre- eller elevansvar. Men først og fremmest skal være et samfundsansvar.

For hvad med alle de andre skoletrætte drenge og piger, som ikke har en far med de rette kontakter?

Jeg er enig.

Jeg tror, at vi har brug for en større vekselvirkning mellem uddannelse og job hele vejen op i uddannelsessystemet.

For den skoletrætte, 14-årige dreng i 8. klasse, der kan lære meget mere, hvis han får lov at skifte skolen ud med en arbejdsplads – en dag eller to om ugen.

Og bredere end det: Hvad om vi for eksempel tænker elektriker- og ingeniørfaget tættere sammen. Beklædningshåndværker og design. Tømrer og arkitekt.

På Det Kongelige Akademi, som også rummer arkitektstudiet, har man gennem de seneste ti år kun optaget omkring 16 studerende om året på et andet grundlag end en gymnasial eksamen.

Det vil man nu lave om på. Med en ny, toårig kandidatuddannelse for bygningskonstruktører. Hvor flere har en faglært baggrund. Jeg synes, det er spændende. Vi skal videre ad den vej.

* * *

I dag bruger samfundet mange milliarder kroner på de uddannelser, vi tager først i livet.

Vi bruger langt færre penge på de voksen- og efteruddannelser, vi får senere i arbejdslivet.

Næsten halvdelen af de 20-24-årige er i gang med en uddannelse. For os, der er fyldt fyre, er det kun én procent.

Hvorfor tænker vi stadig uddannelse som noget, man får overstået tidligt i livet – når vi ved, at så mange af os kommer til at være længe på et arbejdsmarked i rivende udvikling? Det er en klar målsætning for regeringen, at flere skal arbejde. Uddannelserne er en vigtig del af det.

Derfor må vi også spørge os selv, om kvaliteten i vores uddannelser – både de lange og de korte – er god nok.

Er der brug for mere undervisning? Mere feedback fra læreren?

Vi har allerede afsat næsten en milliard kroner til folkeskolen. Løftet ungdomsuddannelserne. Fjernet omprioriteringsbidraget. Afskaffet

uddannelsesloftet.

Oveni alt det vil regeringen investere 2,5 milliarder kroner ekstra hvert år. Det er den største ekstra investering i uddannelser, så længe jeg kan huske.

Vi vil inddrage elever, studerende, undervisere, fagbevægelse og erhvervsliv. Og naturligvis de partier her i Folketinget, der tager ansvar for finansieringen.

I skal alle være med til at prioritere. Og dermed også til at vælge fra.

Så investeringerne bliver rettet mod at løse de langsigtede udfordringer.

Vi tog hul på dialogen for fire dage siden med et møde på Marienborg. Tak til jer, der var med og bidrog.

Mille Borgen Mikkelsen, formand for Danske Skoleelever, rammede dagen flot ind med ordene:

”Alle elever skal have lov at være en succes.”

* * *

Jeg oplever mange steder i det danske samfund – et nyt mod.

En stærk vilje til selv at skabe udviklingen. En optimisme for fremtiden.

Jeg er ikke i tvivl om, at Danmark kan mere.

Men det kræver en større åbenhed. Vi skal se gamle problemstillinger i et nyt lys.

Det gælder også regeringen. Alle jer her i Folketingssalen.

Vi må spørge os selv, hvordan vi har kunnet være enige i erkendelsen af store problemer i årtier – uden at få dem løst?

Gang på gang oplever vi en uheldig spiral af enkeltsager og forhastet lovgivning – som stjæler opmærksomheden fra det, vi er her for – at løse rigtige problemer til gavn for borgerne.

Mon I kan genkende billedet?

Regeringen vil for det første fremlægge et lovprogram for det nye Folketingsår, som er mindre omfattende end normalt. Mindre forhastet lovgivning. Hellere færre og til gengæld bedre gennemarbejdede forslag.

Og ikke mindst – mere tid til, at alle I, der skal få lovforslagene til at virke for borgerne og virksomhederne – ikke væltes omkuld af lovmøllen.

For det andet vil vi prioritere gennemførelsen af lovgivningen på en langt mere synlig måde.

En god aftaletekst indeholder i dag afsnit om lovgivningsproces, om økonomi – der bør også være et afsnit om, hvordan aftalen føres ud i livet. Implementeres. Kommer til at virke for borgere og virksomheder.

For det tredje har den demokratiske samtale brug for nye vitaminer.

Fragmenteret. Overfladisk. Nok også for hård. Vi kender det alle sammen. Især på de sociale medier.

Vi skal skabe rum til eftertanke og refleksion. Og derfor også en øget opmærksomhed om de dele af samfundet, der bærer den eftertænksomhed.

Som giver os muligheden for at leve os ind i andre menneskers liv. Og dermed er nerven i at forstå os selv og vores verden bedre.

Kunsten og kulturen.

Vi har brug for dansk kunst og kultur til at udfordre os. Skabe rammen for vores fælles erindring. Forbindelsen mellem vores historie, vores nutid og vores fælles fremtid. Bibringe os mening og forståelse. Undren og nysgerrighed.

Og dannelse.

Det er jo det, vi skal stræbe efter. At blive åndeligt stærkere. Forstående. Vidende. Og dermed mere robuste.

Her har vi brug for litteraturen, musikken, billedkunsten, dramaet, filmen.

Og rammerne for den demokratiske samtale skal sættes af os selv. Ikke af multinationale selskaber.

Derfor skal vi have en fælles europæisk regulering af techgiganterne. Og national public service med kvalitet og alsidighed.

* * *

I en verden med splittelse. Og polarisering. Skal vi i Danmark insistere på det modsatte. Vores fællesskab.

Danmark skal hænge sammen. Med gode muligheder både på landet og i byerne. Det er det tredje store tema i min tale i dag.

København er en fantastisk hovedstad.

En smuk by, hvor tårne og spir rejser sig over de gamle huse.

Brøkvartererne, hvor byfornyelsen har givet plads til grønne gårde.

I de senere år udviklingen langs havnen. Nye cykelbroer. Nye bydele på holmene.

Og først og fremmest er hovedstaden – sin befolkning. De mennesker, som bor her. Københavnerne.

Som springer i vandet året rundt. Og cykler gaderne tynde i solskin og slud.

Danmarks hovedstad er en by, hvor folk rent faktisk lever og bor.

Det er godt. Og når man ser rundt i verden, er det langt fra en selvfølge.

Men der er alligevel et problem. Et stort problem. Mange har ikke længere råd til at bo i vores allesammens hovedstad.

Hvad koster en treværelses ejerlejlighed på Nørrebro?

Ofte mere end fire millioner kroner. Måske mere end fem millioner.

Hvad med skolelæreren, pædagogen, politibetjenten, sosu-assistenten, butiksassistenten, frisøren, tømreren eller den unge akademiker?

Hvis de er førstegangskøbere, så er det svært. Virkelig svært.

Hør, hvad en dedikeret københavnner har skrevet om byen, som den var engang:

”Naturligvis var der forskel på at bo i Sydhavnen og på Frederiksberg Allé, men i meget store dele af 70’ernes København boede mennesker af alle typer og fra alle socialgrupper ind imellem hinanden i frugtbar forvirring: I samme opgang boede akademikere, kontorister og mærkeligt gennemsigtige eksistenser (som først begyndte at røre på sig om natten, og ingen rigtig vidste hvad levede af)”

Det er digteren Søren Ulrik Thomsen, der længes tilbage til sin ungdoms blandede kvarter.

Jeg kan godt følge ham. Da jeg voksede op i Aalborg i 1980’erne, levede vi sammen på kryds og tværs. Jeg legede med, gik i skole med og delte kvarter med børn fra mange forskellige familier.

Måske kan nogle af jer også genkende det billede? At bo dør om dør giver en forståelse for andre menneskers vilkår.

Men i dag lever vi desværre mere adskilt.

Nogle kalder det globalisering eller urbanisering. Og det får en klang af noget, man ikke kan afværge. En naturkraft, som er umulig at stoppe.

Jeg ser det som en af mine vigtigste opgaver som statsminister. At gå imod den tænkning.

Hvad enten det er stigende ulighed. Et arbejdsmarked, som bliver mindre organiseret. Eller at centralisering – bare er noget, vi skal acceptere. Regeringen vil snart fremlægge et ambitiøst boligudspil.

Helt grundlægende skal familier med almindelige indkomster have mulighed for at bo i byerne.

Der bliver bygget rigtig meget i de her år. Også mange almene boliger. Men vi har brug for endnu flere boliger, som er til at betale.

Derfor vil regeringen gøre det muligt at opføre 22.000 flere almene boliger over de næste 10-15 år.

De fleste vil blive bygget i de større byer. Alene i Storkøbenhavn kan vores kommende boligudspil betyde en tredobling af nybyggeriet af almene boliger.

Tre gange så mange nybyggede familieboliger i København. Typisk 80-90 kvadratmeter. Med en husleje på omkring 8.000 kroner om måneden.

Det vil kunne mærkes i bybilledet. Vi skal ikke dele os op. Byerne skal kunne rumme alle.

Vi vil også tage den kvalitet med fra det gamle København – at arkitektonisk værdi skal forenes med solidt håndværk.

Vi vil lade den nye generation af talentfulde arkitekter videreføre den stærke, danske tradition. At tegne og bygge til mennesker.

Så boliger både er gode at leve og bo i. Og smukke at se på.

* * *

Jeg er stolt af hele vores land. Vi har brug for alle egne af Danmark.

Derfor er det trist, når dele af landet bliver tømt for vigtige funktioner.

Uddannelser, politi, butikker lukker i en ond spiral.

Den kraftige centralisering af Danmark er ikke alene blevet stiltiende accepteret. Den er også et resultat af politiske beslutninger.

Vi har et stærkt velfærdssamfund. Der er meget, der lykkes hver eneste dag. Men der er også mærkbare udfordringer. Der mangler tid til omsorg og relationer. Og for mange offentligt ansatte oplever, at de mangler plads til deres faglighed. Spørg bare i Kriminalforsorgen, hvor der virkelig er brug for et løft og en ny retning.

Der er sygehusafdelinger, hvor der løbes for stærkt. Ældre, der ikke oplever en værdig alderdom. Børn, der ikke har voksenkontakt nok.

I alt for mange år var mantraet effektivisering og optimering.

Siden regeringen tiltrådte, er der i aftale efter aftale blevet tilført flere midler til både børn, ældre, uddannelse og sundhedsområdet.

Men det er tydeligvis ikke nok. Vi har brug for dybere forandringer.

Vi vil foreslå en velfærdslov, der skal sikre, at pengene følger med, når vi heldigvis bliver flere børn og ældre. Der skal være såvel tid som medarbejdere nok. Både på børne- og ældreområdet. Og på sygehusene. Det betyder også flere kollegaer. Det er vigtigt.

Men det er heller ikke nok. Der skal være mere tid til kerneopgaven. Til fødslen. Til omsorgen for den ældre ramt af demens. Til relationen med barnet.

Derfor skal der frigøres tid. Fra processer, styring og papirarbejde. Til det borgernære. I dag må en sygeplejerske ansat i en kommune ikke give en ældre mand to Panodil'er, hvis han har ondt i hovedet.

Det er et eksempel på mangel på sund fornuft. Tid, der bruges forkert. Og styring i stedet for ledelse.

Vi har brug for et nært sundhedsvæsen, hvor patienten ikke bliver tabt mellem sygehuset og kommunerne. Hvor vi har tillid til medarbejdernes faglighed. Og hvor der er kollegaer nok til de opgaver, der er.

Det kræver, at vi vælger velfærd frem for skattelettelser. At vi tager yderligere skridt i en nærhedsreform. Og giver rum til, at det vigtigste også er det, der prioriteres højest. Og at andre opgaver bortfalder.

* * *

Samtidig skal vi sikre flere muligheder. Også i provinsen.

Ikke som en konflikt mellem land og by.

Centraliseringen rammer os alle sammen. Der er også borgere på Københavns Vestegn, der savner nærpolitiet, og her er også udfordringer med lægedækningen.

Mere skal tættere på. Vi er i gang.

Flytning af uddannelser, så de unge kan blive boende. Skattecentre med lokale jobs. Bedre mulighed for lån til boligen dér, hvor det nu er svært.

20 nye nærpolitistationer.

Jeg fik lov at være med, da nærpolitiet åbnede i Struer og den nye lokale betjent gik rundt i gaderne og forhørte sig: ”Hvad døjer I med?”

Det giver så god mening.

Som indehaveren af Limfjordens Ishus sagde: ”Det giver jo en vis tryghed.”

Nemlig.

Det er godt for butikkerne. Det er trygt for de ældre. Det er forebyggende for de unge, der risikerer at komme ud i kriminalitet.

Det skal være godt at være ung i Danmark. I storbyen, i provinsen og på landet.

Flere unge i Danmark skal have en ungdomsuddannelse tæt på, hvor de er vokset op.

* * *

Det næste sted, vi tager fat, er sundhed.

I de kommende år står supersygehusene klar over hele landet. Med højt specialiseret kræftbehandling. Hjerteroperationer.

Det er sundt og fornuftigt. Det redder liv. Det var en rigtig beslutning.

Men samtidig er den nære sundhed blevet forsømt.

Det er særlig alvorligt i en situation, hvor vi bliver flere med kroniske sygdomme, flere med psykiske lidelser og flere ældre. I dag er der mange ældre, som har mange og lange ture til sygehuset. Måske for at få taget blodprøve den ene dag. Til samtale den anden dag. Røntgenkontrol den tredje dag.

Det er vigtigt. Men også besværligt. Ja, nogle gange helt uoverskueligt.

Som noget nyt vil vi etablere nærhospitaler. Hvor kommuner, regioner og alment praktiserende læger kan arbejde tættere sammen om patienten. Det bliver mere trygt.

Vi tager også fat på det problem, at alt for mange ikke har adgang til egen praktiserende læge.

Og der skal være adgang til hurtig akuthjælp alle steder.

* * *

Samtidig har epidemikontrollen fortsat myndighedernes fulde opmærksomhed.

For hvis corona løber fra os. Så kan alt andet hurtigt komme i baggrunden igen.

Danmark er langt i vaccinationsindsatsen, takket være danskernes opbakning.

Vi skal have endnu flere med. Vaccinerne er vores supervåben.

Og også her tager vi ansvar internationalt. Vi har fordoblet Danmarks donation af vacciner til andre lande fra 3 millioner til 6 millioner.

Vi er først sikre, når alle er sikre.

* * *

Jeg indledte min tale i dag med Danmarks ansvar i den internationale klimakrise. Jeg vil afslutte min tale med et andet vigtigt område, hvor Danmark skal tage et ansvar i verden. Et område, som situationen i Afghanistan har gjort ulykkeligt aktuelt.

Piger og kvinders rettigheder.

Udviklingen er dybt bekymrende. Jeg frygter, at de afghanske piger og kvinder langsomt, men sikkert får udskiftet det frie liv på universiteter og på fodboldbanen med burkaens mørke fængsel.

Danmark vil gøre, hvad vi kan for at hjælpe den hårdt prøvede afghanske befolkning. Sammen med vores allierede. Og via EU. Humanitært for at hjælpe flere. Og for at undgå en flygtningekrise som den i 2015.

Det er ikke kun i Afghanistan, at piger og kvinders rettigheder brutalt bliver trådt under fode.

Flere og flere steder ser vi, at de fremskridt og den ligestilling, som kvinder har tilkæmpet sig, bliver rullet tilbage.

Det gælder uddannelse. Og det gælder fri abort. Kvinders ret til at bestemme over vores egen krop, beslutte om og hvornår vi vil have børn – er helt afgørende.

Danmark og Europa har en forpligtelse til at reagere. Insistere på, at EU også er et samarbejde mellem lande med fælles værdier.

Krænkelse af de helt grundlæggende rettigheder sker også herhjemme. I nogle indvandremiljøer og religiøse miljøer kæmper mange piger og kvinder for friheden til at leve deres liv, som de selv ønsker det.

Alt for ofte må de kæmpe alene.

Vi skal som samfund træde langt stærkere i karakter. Stå fast på, at vores værdier

– ligestilling, frihed – gælder for alle i Danmark.

Regeringen vil derfor nedsætte en kommission for piger og kvinders frihed og rettigheder.

Enhver pige og kvinde i Danmark skal leve uden vold. Uden social kontrol.

Have frihed til selv at vælge sin ægtefælle. Have ret til at arbejde. Have ret til en selvstændig indtægt.

Rettigheder og frihed. Lige meget, hvor du eller din familie kommer fra.

Her vil vi også være foregangsland.

* * *

Til sidst en særlig tak til SF, Radikale Venstre og Enhedslisten for et godt samarbejde gennem de to første år. Kollegial fortrolighed. Politisk utålmodighed.

Vi har sammen sat en ny retning for Danmark.

Også en tak til alle jer her i Folketinget, som bidrager til det brede samarbejde. Og dermed til ansvarlighed, fremgang og stabilitet.

I dag vil jeg invitere til en bred dialog om de kommende reformer.

Flere i arbejde. Danmarks ansvar i klimakrisen. Uddannelser til fremtiden. Boliger, der er til at betale. Sundheden tættere på. Frihed og ligestilling for alle i Danmark.

Vores fantastiske land kan mere.

DANMARK LEVE.

Hurra! Hurra! Hurra!

Kilde

stm.dk

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Folketingets kvinder, Folketingstale, Socialdemokratiet, Åbningstale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/mette-frederiksens-tale-ved-folketingets-aabning-2021>